Galne Baronen

Avskyr du kommunister? Vad vet jag? Du lär ändå inte överträffa en man som i historieböckerna går under namnet Galne Baronen. Kommunisthataren ifråga hette Roman von Ungern-Sternberg och bar titeln baron, på tyska Freiherr. Han var inte bara en av de sista kontrarevolutionära generalerna under ryska inbördeskriget – han var även en ond man.

AV TOMAS SÖRENSEN, LEKTOR I HISTORIA VID HÖGSKOLAN KRISTIANSTAD

Hela Roman von Ungern-Sternbergs liv verkar ha varit en mörk och obehaglig historia. Han var född 1886 i en förnäm och välbärgad tysk adelsfamilj, bosatt i Baltikum. Redan under skoltiden blev den lille aristokraten uppmärksammad som missanpassad, obehärskad och våldsam. Inte särskilt överraskande blev han också relegerad från så gott som samtliga skolor han bevistade. Dagens specialpedagoger hade nog behövt ha ett helt batteri av bokstavskombinationer för att kunna diagnosticera honom. Vi kan i detta sammanhang dock nöja oss med att konstatera att han hade en svart själ.

BARONEN SKAFFAR EN ARMÉ

Efter att bolsjevikerna tagit makten i Ryssland år 1917 utbröt ett fullständigt kaotiskt inbördeskrig. Vår baron hamnade i södra Sibirien, där han rekryterade en femtusen man stark armé, som bestod av kosacker, tatarer och burjater. Denna brokiga styrka föll under hösten 1920 in i Mongoliet, som var ockuperat av kineserna. Marschen gick i riktning mot huvudstaden – en liten smutsig plats som hette Urga, och som ett par år senare kom att få namnet Ulaanbaatar.

I februari 1921 stormades Urga i ett nattligt överraskningsanfall och rensades från de kinesiska ockupationsstyrkorna. Mongolerna jublade och hälsade Ungern-Sternberg som befriare, ja till och med misstog honom som något slags gudomlighet. De segerrika trupperna avslutade den framgångsrika erövringen med att mörda alla kineser man kunde finna. Barbariet varade i flera dagar. Med stöd från den mongoliske khanen förklarades sedan Mongoliet vara en oberoende stat med Roman von Ungern-Sternberg som diktator.

Erövraren satte omedelbart ingång ett omfattande moderniseringsprojekt. Det efterblivna Urga skulle få en mer västerländsk prägel. Sjukhus, skolor, broar och offentliga toaletter anlades. Telefoni introducerades. Även om en del mongoler säkert uppskattade sådana nyheter, hade de samtidigt svårt att respektera de dödspatruller som patrullerade gatorna och avrättade eventuella och kanske även potentiella bolsjeviker. Morden kom snart att drabba allt fler människor. Ingen gick säker. Inte ens barn. Alla som kunde misstänkas för vänstersympatier avlivades på de mest bestialiska sätt. Baronen älskade tortyr och sönderslitna människokroppar.

Brutaliteten legitimerades av en perverterad form av buddhism som gjorde gällande att offren egentligen gagnades av att mördas. Det var enbart döden som kunde befria svaga och betydelselösa varelser från det jordiska livet för att de i stället skulle kunna återfödas till högre stående väsen. Det Ungern-Sternberg gjorde var enligt honom själv att påskynda denna process. Inget annat. Således gjorde baronens terrorvälde världen kontinuerligt bättre.

Boken om baron von Ungern-Sternberg är en bisarr biografi, samtidigt både intressant och skrämmande. Inbördeskrigets kaos gjorde uppenbarligen allting möjligt.

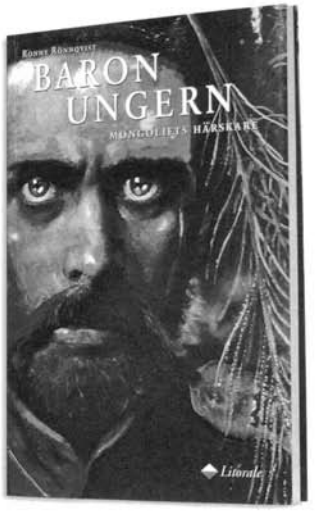

Ronny Rönnqvist
BARON UNGERN
Mongoliets härskare
160 s., 17,5 x 24,5 cm, ill. i sv/v, inb., hård pärm
PRIS: 228:– [6852]